

Planarbeid og videre satsinger

Anbefalte videre arbeid som oppfølging av Naturstrategi for Bergen

Innhold

Bakgrunn	3
Prosess	3
Vurdering etter tema	4
Anbefaling	6
Handlingsplan for natur og rekreasjon – fysiske tiltak	7
Plan for naturmangfold	8
Byfjellsplan	9
Plan for byrom.....	10
Blågrønt temakart	11
Arealregnskap	13
Grøntregnskap	14
Kartfesting av naturarealer ved skoler og barnehager.....	15
Eksempelsamling.....	16
Vedlegg: Relaterte bestillinger	17

Bakgrunn

Som del av bestillingen «Strategi for blågrønne strukturer» ble prosjektet bedt om å

«Gjennom arbeidet med strategien skal behovet for senere planarbeid (temaplaner, handlingsplaner og forvaltningsplaner) innenfor tema *blågrønne strukturer* belyses og avklares. Aktuelle planer er:

- Naturmangfold
- Arealregnskap
- Blågrønt temakart
- Overordnet strategisk byromsplan
- Diverse forvaltningsplaner (Forvaltningsplaner for bytrær del 2 – beplantningsplan, Forvaltningsplan for byfjellene Vest, Forvaltningsplan for byfjellene nord, Forvaltningsplan for byfjellene 2000, Bruksplan for Fløyenområdet 2003, Forvaltningsplan for vassdragene i Bergen, Hjort i Bergen – forvaltningsplan 2012-2020).

Det er i tidligere årsoppdrag samt politiske vedtak gjort en rekke bestillinger som fanges opp av strategien. En fullstendig liste over politiske og administrative bestillinger som arbeidet skal dekke ligger vedlagt. Det vises til hvert enkelt vedtak (se linker) for detaljer rundt innholdet.

Kommunaldirektøren ber Bymiljøetaten vurdere hvordan disse bestillingene best kan følges opp gjennom arbeidet med strategien og påfølgende aktiviteter.»

Følgende notat gir prosjektets anbefaling om dette.

Prosess

Prosjektet har vurdert de nevnte planarbeid (over og liste vedlagt) og føringer fra oppstartsvedtak. Det er gjort en kort skildring av formål og innhold av de anbefalte planarbeid, hvilke bestillinger de inkluderer og vurdert aktuelle aktører og eventuelle koblinger mellom planarbeidene. Det vil i alle tilfeller være behov for en større prosess for å tydeliggjøre og aktualisere planarbeidene i forkant av bestillinger.

Anbefalingen er vurdert på følgende premiss:

- **Behov** - Det har vært et gjennomgående tema i strategiprosessen å identifisere hvilke tema eller problemstillinger som er tilstrekkelig dekket i dagens plansystem eller rutiner, og hvor behov for nye verktøy eller planer.
- **Forenkling** - Det er et omfattende plansystem for blågrønne tema i dag og forenkling er derfor et viktig premiss for anbefalingen.

- Et hovedgrep for å kunne lykkes med en forenkling vil være å bedre og samle kunnskapsgrunnlagene til ulike tema i et blågrønt temakart og på den måten gjøre kunnskapen tilgjengelig uavhengig av hvilken plan de er utarbeidet til. De vil da også være mulig å se tema og områder i sammenheng i større grad.
- Mange tema, særlig innenfor forurensing, er resultat av menneskelig aktivitet. For en del tema vil det være fordelaktig å håndtere dem planmessig i sammenheng med aktivitetene som forårsaker forurensingen.

Vurdering etter tema

Areal

Arealene styres i hovedsak av plan- og bygningsloven, KPA og reguleringsplaner. Føringer for arealutviklingen er også del av mange andre planer. Dagens KPA er i stor grad i tråd med naturstrategien, men det vil være behov for å forankre og innarbeide verktøy og prinsipper gitt i Naturstrategien for at disse skal få virkning.

Det er særlig et behov for å konkretisere hvilke naturverdier som bør tas vare på og videreutvikles. Det er også behov for verktøy for å sikre at man får på plass de løsningene man ønsker. Det er anbefalt å prioritere arbeid med slike verktøy for å ha dem klare til en kommende rullering av KPA. De konkrete verktøyene er: grøntregnskap, arealregnskap, blågrønn faktor, overordnet grøntplanlegging, eksempelsamling og videreutvikling av blågrønt temakart.

Jordbruk og skogbruk

Det er bestilt mange nye planer innenfor dette temaet, og disse er ikke særskilt vurdert i prosjektet. Disse kultur- og naturlandskapene er viktige deler av de blågrønne strukturene i kommunen, og det er behov for å inkludere de overordna føringene fra Naturstrategien i disse kommende planene. Det gjøres ellers ikke vurderinger av planarbeid for jordbruk og skogbruk her.

Naturmangfold

Det er i dag ingen plan for naturmangfold i kommunen, og det er vurdert å være et sterkt behov for dette. Planen kan erstatte deler av dagens forvaltningsplaner/tiltaksplaner, som forvaltningsplan for vassdrag, byfjell og strategiplan for fremmede arter. Det vil alltid være noen tema eller områder med særlige problemstillinger eller konkrete samarbeidsaktører som gjør det fornuftig å ha egne forvaltningsplaner eller prosesser for akkurat disse. Et eksempel på dette er forvaltningsplan for hjort.

Miljø/forurensing

Innenfor miljøområdet er det et stort antall aktører og mye av arbeidet styres etter nasjonalt lovverk. Aktørene spenner fra ulike kommunale byrådsavdelinger og etater, statsforvalter, fylkeskommune og dels frivillige organisasjoner. Kommunen har mange tiltaksplaner og prosjekt som adresserer

ulike typer forurensing og forsøpling. Det er ingen overordnet plan for dette arbeidet, men kommunens interne klima- og miljøplan og strategi for drift og vedlikehold håndterer deler av problemstillingene innenfor kommunens egen virksomhet. En anbefaling er å knytte flest mulig oppgaver inn i eksisterende planer eller kommende, hvor de håndteres i sammenheng med aktivitetene som forårsaker dem eller som påvirkes. Dette gjelder for eksempel temaer som lysforurensing, villfyllinger, forurensing av vann, fremmede arter.

Klima

Klimaetaten utarbeider i 2022 en ny og omfattende klimastrategi med tilhørende kunnskapsgrunnlag. Klimaperspektivet er også etter hvert innarbeidet i mange kommunale planer og handlingsplaner. Klimastrategien håndterer svært godt koblingen til naturverdier, og det er ikke vurdert å være behov for nye planer på dette området når det kommer til blågrønne strukturer.

Rekreasjon

Friluftsliv er i dag fordelt mellom idrettsplanen og forvaltningsplaner for byfjell. Det er i tillegg utstrakt dialog med frivillige organisasjoner og mange oppgaver utføres av dem. Systemet med forvaltningsplaner for byfjell er omfattende å opprettholde og krever mer ressurser enn BME har til denne typen oppgaver. Det anbefales å forenkle dette plansystemet til én plan som fastslår retningslinjer og strategier for forvaltning og utvikling av byfjell. Det bør vurderes å utvide denne planen til å gjelde også andre, større friluftsområder. En avgrensing av hvilke områder som bør inkluderes bør avklares ved bestilling av planarbeidet. Det vil alltid være noen tema eller områder med særlige problemstillinger eller konkrete samarbeidsaktører som gjør det fornuftig å ha egne forvaltningsplaner eller prosesser for akkurat disse. For eksempel kan dette gjelde Fløyen.

Innenfor rekreasjon ligger også de mer bynære områdene, som byrom og parker, hvor det er flere andre strategier og planer som blir viktige, som arkitekturstrategi og kulturminneplan. I disse områdene er det mange interessenter og ulike typer bruk. Det er vurdert å være et stort behov for en plan for byrom for å samordne kommunens ønsker for områdene og sikre en god utvikling av byrommene.

Anbefaling

Planer å utarbeide
Handlingsplan for natur og rekreasjon – fysiske tiltak
Plan for naturmangfold
Byfjellsplan
Plan for byrom
Verktøy å utarbeide eller videreutvikle
Blågrønt temakart
Arealregnskap
Grøntregnskap
Kartfesting av naturarealer ved skoler og barnehager
Eksempelsamling

Handlingsplan for natur og rekreasjon – fysiske tiltak

Formål: Grøntmiljøplanens handlingsdel må rulleres og det bør utarbeides en handlingsplan som følger opp strategiens mål i konkrete, fysiske tiltak.

Skildring: Det er en fordel at handlingsplanen omfatter store deler av strategiens bredde for å sikre en konsistent prioritering og inkluderer store deler av de blågrønne strukturene i kommunen hvor det er behov for tilrettelegging eller restaurering. Fysiske tiltak i byrom kan inntas i planen, men det anbefales da å gjøre en nærmere vurdering av avgrensing og tilgjengelig kunnskapsgrunnlag, ref anbefaling om plan for byrom under.

Videre bør handlingsplanen følge premisser for samhandling og dialog gitt i strategien.

Ansvar: Bymiljøetaten (i samarbeid med Plan- og bygningsetaten, Områdesatsingen, interesseorganisasjoner m.fl.)

Erstatter/svarer ut: Grøntmiljøplanen (Kommunedelplan for blågrønn infrastruktur 2010-2020)

Prosjektkoblinger: Bergen kommunes tiltak i Regional vassforvaltningsplan.

Forankring i naturstrategi: Naturstrategiens overordnede målsetninger er førende. Kunnskapsgrunnlaget med vedlegg (avstandsanalyser og UU-rapport) konkretiserer behov i særlig grad.

Plan for naturmangfold

Formål: Det er behov for en plan for naturmangfold, som konkretiserer mål og strategier for å gjøre leveområdene for stedege dyr og planter bedre.

Skildring: Planen skal sette mål for naturmangfoldet i Bergen og konkretisere videre oppfølging av disse. Det bør vurderes muligheten for å regulere naturarealer og definere behov for konkrete kartlegginger i planprosessen. Planen vil være viktig for å definere hvordan kommunen skal forvalte naturmangfoldet i kommunen. Valg av plantype (temaplan eller kommunedelplan) bør vurderes i forbindelse med bestilling med tanke på hvilke oppgaver planen skal bidra til å løse og behov for forankring utenfor kommunen. Tiltak for drift- og vedlikehold bør vies plass i planen.

Ansvar: Bymiljøetaten (i samarbeid med Plan- og bygningsetaten, etat for landbruk m.fl.)

Erstatter/svarer ut helt eller delvis:

- strategi for fremmede arter
- Tiltak for insektene i Bergen
- Forvaltningsplan for vassdrag
- Forvaltningsplaner for byfjell
- Bruksplan for Fløyen

Prosjektkoblinger: Planen må sette mål for naturtyper i Bergen, som kan følges opp i et arealregnskap. Arbeidet må sees i sammenheng med videreutvikling av blågrønt temakart og kommende rullering av KPA. Det er også viktige koblinger inn mot lanbruksetatens planarbeid, knyttet til naturmangfoldet i jordbruks- og skogsarealer. Identifiserte problemstillinger må videreføres som tiltak i handlingsplan for drift og vedlikehold, og intern klima- og miljøplan.

Forankring i naturstrategi: Direkte oppfølging av hovedmål for naturmangfold «Bergen har gode levekår for dyr og planter som hører til her». Rapport om status for kartlegging av naturtyper i Bergen fra Miljøfaglig utredning er et viktig kunnskapsgrunnlag for å starte arbeidet.

Byfjellsplan

Formål: Det er behov for en konkretisering av hvordan ulike friluftsområder skal videreutvikles for å oppnå strategiens mål, gitt ulike områders utfordringer.

Skildring: Planen vil erstatte den delen av dagens forvaltningsplaner for byfjell som omhandler friluftsliv, og man kan etter behov vurdere å inkludere andre, relevante områder, som urbant friluftsliv og badeplasser. Planen skal være konkret og handlingsrettet, og angi viktige prinsipper for forvaltning av områdene. Valg av plantype (temaplan eller kommunedelplan) bør vurderes i forbindelse med bestilling med tanke på hvilke oppgaver planen skal bidra til å løse og behov for forankring utenfor kommunen. Planen bør utarbeides i dialog med aktuelle aktører, som interesseorganisasjoner og grunneiere. Det bør vurderes behov for å regulere arealer for å oppnå målsetninger, og muligheten for å bruke denne prosessen til det. Tiltak for drift- og vedlikehold bør vies plass i planen. Landbruksområder i drift hvor det også er mye ferdsel og behov for universell utforming bør prioriteres.

Ansvar: Bymiljøetaten (i samarbeid med BBSI, etat for landbruk, interesseorganisasjoner m.fl.)

Erstatter/svarer ut helt eller delvis:

- Forvaltningsplaner for byfjell
- Bruksplan for Fløyen
- Forvaltningsplan for vassdrag

Prosjektkoblinger: Arbeidet må sees i sammenheng med plan for naturmangfold, da mye av forvaltningsfokus i disse områdene er knyttet til konsekvenser for naturmangfold. Det er også viktige koblinger inn mot lanbruksetatens planarbeid, knyttet til tilkomst til friluftsområder, beitedyr, parkering m.m. Arbeidet må sees i sammenheng med videreutvikling av blågrønt temakart og kommende rullering av KPA. Identifiserte problemstillinger for eksempel innenfor universell utforming må videreføres som tiltak i handlingsplan for drift og vedlikehold.

Forankring i naturstrategi: Direkte oppfølging av hovedmål for rekreasjon «Alle bergensere kan ha daglig kontakt med natur».

Plan for byrom

Formål: Byrom er svært komplekse arealer, med mange aktiviteter og verdier på små arealer. Det er behov for en egen plan som gir kommunen et verktøy for å forvalte disse.

Skildring: Planen bør innbefatte konkrete vurderinger for:

- Videreutvikling og forvaltning av de historiske byrommene i Bergen sentrum.
- Utvikling av byrom og byliv i bydelene som er utviklet i nyere tid og er mer bilbaserte.
- Kvalitetskrav til byrom i transformasjonsområder.

Behov og prinsipper for utforming av byrom for ulike grupper bør inkluderes i planen, særlig bør behovene til barn, ungdom, eldre og personer med nedsatt funksjonsevne vurderes.

Valg av plantype (temaplan eller kommunedelplan) bør vurderes i forbindelse med bestilling med tanke på hvilke oppgaver planen skal bidra til å løse og behov for forankring utenfor kommunen. Det bør vurderes behov for å regulere arealer for å oppnå målsetninger, og muligheten for å bruke denne prosessen til det. Krav til -og ambisjoner for drift- og vedlikehold bør vies plass i planen.

Ansvar: Bymiljøetaten/PBE/Byarkitekten/Byantikvaren

Prosjektkoblinger: Arbeidet bør være koblet til pågående transformasjonsområder og områdesatsingsområder. Videre er det koblinger til handlingsplan for gange og trafiksikkerhet. Identifiserte problemstillinger må videreføres som tiltak i handlingsplan for drift og vedlikehold.

Forankring i naturstrategi: Hovedmål for rekreasjon «Alle bergensere kan ha daglig kontakt med natur» og delmål for bærekraftig bruk «I Bergen deler vi på plassen».

Blågrønt temakart

Formål: Temakartet som ble vedtatt sammen med KPA 2018 har potensiale til å bli et viktigere verktøy enn det er i dag.

Skildring: Temakart for sammenhengende blågrønne strukturer er en del av Kommuneplanens arealdel 2018. Det viser en sammenhengende blågrønn grovstruktur gjennom bebygde områder. Strukturen omfatter både eksisterende forbindelser og forslag til fremtidige koblinger. De blågrønne forbindelsene er hovedelement i temakartet. Forbindelsene i kartet er forslag til prinsippraseer. Linjene har ikke nøyaktig plassering eller bredde.

Kartet har følgende funksjoner i dag:

- Prioritere korridorer og områder
- Kunnskap om eksisterende verdier vi vil ta vare på
- Peke på potensielle fremtidige prosjekter

Forslag til videreutvikling:

- Prioritere korridorer og områder – ta inn nye målsettinger om prioriterte korridorer og områder i takt med utvikling av nye planer, som naturmangfoldplan, byfjellsplan og landbruksplaner.
- Kunnskap om eksisterende verdier vi vil ta vare på – utvide kunnskapen med nye kartlegginger av naturmangfold, karbonlager, friluftsverdier, hundremeterskoger m.m. Definere områder tydeligere og verdisette dem. Vurdere å inkludere også andre miljødata dersom relevant.
- Peke på potensielle fremtidige prosjekter – identifisere prioriterte nye koblinger gjennom analyser av kobling mellom naturtyper, funn i overordnet grøntplanlegging, naturmangfoldplan, byfjellsplan eller landbruksplaner.
- Utvikle konkrete retningslinjer/bestemmelser til KPA knyttet til arealenes verdier.

Ansvar: Bymiljøetaten/Plan- og bygningsetaten (i samarbeid med Klimaetaten, etat for landbruk, Bergen Vann m.fl.)

Erstatter/svarer ut helt eller delvis:

- Temakart for blågrønne strukturer i KPA 2018 ved neste rullering
- Kunnskapsgrunnlag i ulike forvaltningsplaner og temaplaner

Prosjektkoblinger:

- Arealregnskap
- Regulering av grøntarealer
- Overordna grøntplanlegging – metode for å anbefale overordnet grønnstruktur i strategiske planprogram, områdeplaner og lignende.

- Kartfesting av naturverdier i egne prosjekt eller som del av planarbeid (naturmangfold, rekreasjon eller landbruk)

Forankring i naturstrategi: Arealnøytralitet – Bergen skal sikre naturen plass, Ny natur og nye naturopplevelser – Bergen tilbakefører natur og tilrettelegger på naturens premisser og Kommunikasjon og kunnskap – I Bergen er vi glade i naturen og deltar i utviklingen av den.

Arealregnskap

Formål: Arealer er en begrenset ressurs og for å holde oversikt over arealene trenger man et regnskap. Arealregnskap kan avgrenses til kun å gjelde naturtyper, eller også inkludere andre naturgoder som vanninfiltrasjon, landbruk, karbonlager m.m.

Skildring: Arealregnskapet skal:

- være et verktøy for å overvåke endringer i arealbruk over tid
- gi oversikt over viktige naturarealer og deres verdi for økosystemtjenester
- brukes som et verktøy til å planlegge

Arealregnskap fordrer god kartfesting av naturverdier og verdisetting av deres tilhørende økosystemtjenester. Regnskapet må forventes å utvikles over tid. Omfanget vil avhenge av hvilke økosystemtjenester og geografiske områder som inkluderes. Her er potensiale for å følge ulike nasjonale og regionale initiativer.

Det anbefales å starte med et grøntregnskap, da vi per i dag ikke har tilstrekkelig kunnskap om naturverdiene i Bergen til å utforme et arealregnskap. Trolig vil landbruksarealer være mulig å inkludere relativt raskt. Inkludering av naturmangfold er hensiktsmessig å se i sammenheng med plan for naturmangfold.

Arealregnskapet må inneholde:

- Konkrete mål for ulike naturarealer
- Kartlegging av tilgjengelige naturarealer
- Utredning av økonomiske og juridiske virkemidler for å oppnå arealnøytralitet/arealpositivitet

Ansvar: Bymiljøetaten/Plan- og bygningsetaten (i samarbeid med Klimaetaten, Bergen Vann, Etat for landbruk)

Prosjektkoblinger: Målsettingene om de ulike naturarealenes verdier som gjør en budsjettering og regnskapsføring over arealer mulig må forankres i planer eller vedtas på annen måte. Det er derfor tett kobling mellom arealregnskap og plan for naturmangfold, landbruksplaner m.m. Kartfesting av naturverdier i egne prosjekt eller som del av planarbeid (naturmangfold, rekreasjon eller landbruk) vil være viktig for å vite hvilke naturarealressurser man har til rådighet. Regnskapet må kobles til KPA hvor reell budsjettering må gjøres. I den sammenheng er det viktig å sammenstille ambisjonene for naturarealer med behovet for nye boliger, infrastruktur m.m. Her er det en viktig kobling til kommende plan for boligforsyning.

Forankring i naturstrategi: Arealnøytralitet – Bergen skal sikre naturen plass

Grøntregnskap

Formål: Arealer er en begrenset ressurs og for å holde oversikt over arealene trenger man et regnskap. Det mest grunnleggende arealregnskapet er et grøntregnskap og kan være en start for et arealregnskap i Bergen.

Skildring: Grøntregnskap er den enkleste typen arealregnskap, som viser:

- Hvor store arealer er dekket av vegetasjon i Bergen og de ulike bydelene?
- Hvor store arealer er sikret gjennom regulering?

Regnskapet kan brukes for å måle endring:

- Er Bergen og de ulike bydelene blitt grønnere eller gråere?
- Er mer eller mindre grønt sikret gjennom regulering?
- Er det bygget ned grønt som opprinnelig var sikret gjennom regulering?

Ansvar: Plan- og bygningsetaten

Forankring i naturstrategi: Arealnøytralitet – Bergen skal sikre naturen plass

Kartfesting av naturarealer ved skoler og barnehager

Formål: Arealer er en begrenset ressurs og for å holde oversikt over arealene trenger man et regnskap. Det mest grunnleggende arealregnskapet er et grøntregnskap og kan være en start for et arealregnskap i Bergen.

Skildring: Det er et særlig fokus på å sikre barn og unges tilgang til naturverdier i sin hverdag, for å gi dem kunnskap om naturen og rom til fysisk utfoldelse. Områder rundt barnehager og skoler er også særlig godt egnet til å sikre nærnatur i alle deler av byen. Det er behov for mer kunnskap om hvilke arealer skoler og barnehager bruker for å:

- Sikre arealene gjennom kartfesting, verdisetting og regulering
- Identifisere hvor det er særlig behov for naturarealer

Rekreasjonsområder nær skoler og barnehager ble brukt mer intensivt under Korona-pandemien, og det er derfor nyttig å hente inn kunnskap om bruk og verdisetting av områder nå.

Et slikt prosjekt må foregå i samarbeid med skolene og barnehagene. Omfang avhenger av hvor mange enheter som deltar og hvor omfattende kartleggingen blir.

Ansvar: Plan- og bygningsetaten/Bymiljøetaten/BBSI

Prosjektkoblinger: Vil gi nyttig kunnskap inn i et blågrønt temakart og arealregnskap.

Forankring i naturstrategi: Direkte oppfølging av hovedmål for rekreasjon «Alle bergensere kan ha daglig kontakt med natur».

Eksempelsamling

Formål: For å lykkes med nye løsninger, er det behov for referanseprosjekter å vise til. På den måten kan intensjoner i overordnede planer i større grad sikres gjennom hele planprosessen og frem til gjennomføring.

Skildring: Det bør utarbeides en eksempelsamling som viser forbildeprosjekter innenfor strategiens tematiske bredde. Særlig fokus bør være på:

- Naturrestaurering
- Åpen overvannshåndtering
- Grønne tak og vegger
- Fellesarealer med blågrønne kvaliteter

Byarkitekten har utarbeidet en eksempelsamling som skal digitaliseres. Det er derfor et godt tidspunkt for å finne frem gode eksempler vi ønsker flere av. BME/Naturforvaltning og PBE/Byggesak er gode sparringspartnere for å identifisere hvilke forbildeprosjekt det er behov for.

Ansvar: Bymiljøetaten (i samarbeid med Byarkitekten, Bergen Vann og Plan- og bygningsetaten)

Forankring i naturstrategi: Ny natur og nye naturopplevelser – Bergen tilbakefører natur og tilrettelegger på naturens premisser.

Vedlegg: Relaterte bestillinger

Bestillinger tilknyttet Strategi for blågrønne strukturer

Politiske bestillinger		
Hva	Dato og saksnummer politisk behandling	Link til vedtak
Naturmangfoldplan	19.06.2019 sak 28/19	https://www.bergen.kommune.no/politikk/styresett/#/politikk/styresett/saker/213763
Tiltak for å ta vare på insektene i Bergen Herunder bl.a. punkter som omhandler Naturmangfoldplan og oppfølging av Strategi mot fremmede arter.	25.09.2019 sak 246/19	https://www.bergen.kommune.no/politikk/styresett/#/politikk/styresett/saker/214657
Arealregnskap	22.11.2017 sak 35/17 og merknad i 19.06.2019 sak 190/19	https://www.bergen.kommune.no/politikk/styresett/#/politikk/styresett/saker/201711 https://www.bergen.kommune.no/politikk/styresett/utvalg/900073/mote/1024027/sak/213249
Rullering av forvaltningsplan for vassdrag	04.04.2020 sak 1104/19	https://www.bergen.kommune.no/politikk/styresett/#/politikk/styresett/saker/212036
Forvaltningsplan for bytrær - beplantningsplan, del 2 (tiltaksdel)	20.06.2018 sak 178/18	https://www.bergen.kommune.no/politikk/styresett/#/politikk/styresett/saker/205914
Planstrategi 2019 - 2023, relevante planer		
Hva	Kommentar	
Forvaltningsplan for bytrær - tiltaksdel		
Strategi for blågrønne strukturer i Bergen - Hjort i Bergen - forvaltningsplan 2012 - 2020 - Forvaltningsplan for vassdragene i Bergen - Bruksplan for Fløyenområdet 2003 - Forvaltningsplan for byfjellene 2000 - Forvaltningsplan for byfjellene nord - Forvaltningsplan for byfjellene vest	For planer nevnt i punktlisten skal status vurderes i forbindelse med arbeidet med Strategi for blågrønne strukturer (s. 27 i planstrategien). Forvaltningsplan for vassdragene i Bergen er vedtatt rullert av bystyret.	
Administrative bestillinger		
Hva	Hvor	
Strategi for blågrønne strukturer	Årsoppdrag 2020	
Blågrønt temakart	Årsoppdrag 2019	
Overordnet strategisk byromsplan	Årsoppdrag 2019	
Arealregnskap	Årsoppdrag 2019	